

## הַלְבוֹת קָרְבַּן פֶּסַח פָּרָק ו

א. אֵיזָה הוּא טָמֵא שֶׁנִּדְחָה לַפֶּסַח שְׁנֵי כָּל מִי שְׁאִינוּ יָכוֹל לֶאֱכֹל אֶת הַפֶּסַח בְּלִילֵי חֲמֹשֶׁה עָשָׂר מִפְּנֵי טֻמְאַתּוֹ, כְּגוֹן זָבִים וְזִבּוֹת נִדּוֹת וְיוֹלָדוֹת וּבּוֹעֲלֵי נִדּוֹת. אָבֵל הַנוֹגֵעַ בַּנִּבְלָה וְשֶׁרֶץ וְכִיּוֹצֵא בָּהֶן בַּיּוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר הָרִי זֶה טוֹבֵל, וְשׁוֹחֲטִין עָלָיו אַחֵר שְׁיֻטְבֵּל, וְלַעֲרֹב כְּשִׁיעָרִיב שְׁמָשׁוֹ, אוֹכֵל אֶת הַפֶּסַח.

ב. טָמֵא מֵת שֶׁחָל שְׁבִיעֵי שָׁלוֹ לַהֲיֹוֹת בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר אָף עַל פִּי שְׁטֵבֵל וְהִזָּה עָלָיו, וְהָרִי הוּא רָאוּי לֶאֱכֹל קֳדָשִׁים לַעֲרֹב אֵין שׁוֹחֲטִין עָלָיו, אֲלָא נִדְחָה לַפֶּסַח שְׁנֵי: שֶׁנֶּאֱמַר "וַיְהִי אֲנָשִׁים, אֲשֶׁר הָיוּ טָמְאִים לְנַפְשׁ אָדָם, וְלֹא-יָכְלוּ לַעֲשֹׂת-הַפֶּסַח, בַּיּוֹם הַהוּא" (במדבר טו, ו) מִפִּי הַשְּׁמוּעָה לְמָדוֹ, שְׁשִׁבְעֵי שָׁלָהֵן הָיָה; וְעַל זֶה שָׁאָלוּ אִם יִשְׁחַט עֲלֵיהֶן וְהֵם יֵאָכְלוּ לַעֲרֹב, וּפָרַשׁ לָהֶן שְׁאִין שׁוֹחֲטִין עֲלֵיהֶן.

ג. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, כְּשֶׁנִּטְמָא בְּטֻמְאוֹת מִן הַמֵּת שֶׁהַנָּזִיר מְגַלַּח עֲלֵיהֶן; אָבֵל אִם הָיָה טָמֵא בְּשֶׂאֵר טֻמְאוֹת מִן הַמֵּת, שְׁאִין הַנָּזִיר מְגַלַּח עֲלֵיהֶן שׁוֹחֲטִין עָלָיו בְּשִׁבְעֵי שָׁלוֹ, אַחֵר שְׁיֻטְבֵּל וַיִּזָּה עָלָיו; וְכִשְׁיַעָרִיב שְׁמָשׁוֹ, אוֹכֵל פֶּסַחוֹ.

ד. זָב שֶׁרָאָה שְׁתֵּי רֵאיוֹת, וְסִפֵּר שִׁבְעַת יָמִים וְטֵבֵל בְּשִׁבְעֵי שׁוֹחֲטִין עָלָיו, וְהוּא אוֹכֵל לַעֲרֹב; וְאִם רָאָה זֹב אַחֵר שֶׁנִּזְרַק הַדָּם, הָרִי זֶה פָּטוּר מִלַּעֲשׂוֹת פֶּסַח שְׁנֵי. וְכֵן שׁוֹמֵרֵת יוֹם כְּנֻגַּד יוֹם טוֹבֵלֶת בַּיּוֹם הַשְּׁמוּר, כִּמּוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ בְּבִיאוֹת אֲסוּרוֹת, וְשׁוֹחֲטִין עָלֶיהָ, וְהִיא אוֹכֵלֶת לַעֲרֹב; וְאִם רָאָתָּ דָם אַחֵר שֶׁנִּזְרַק דָּם הַפֶּסַח, פָּטוּרָה מִלַּעֲשׂוֹת פֶּסַח שְׁנֵי. וְאֵין שׁוֹחֲטִין עַל הַנִּדָּה בְּשִׁבְעֵי שָׁלָה שֶׁהָרִי אֵינָה טוֹבֵלֶת עַד לַיִל שְׁמִינִי, וְאֵינָה רְאוּיָה לֶאֱכֹל קֳדָשִׁים עַד לַיִל תְּשִׁיעִי.

ה. מִחֲסָרֵי כְּפוּרִים שֶׁחָל יוֹם הַבָּאֵת קָרְבָּנוֹתֶיהֶן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר שׁוֹחֲטִין עֲלֵיהֶן וּמִקְרִיבִין קָרְבָּנוֹתֶיהֶן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר, בֵּין קֹדֶם שְׁחִיטַת הַפֶּסַח בֵּין אַחֵר שְׁחִיטָתוֹ; וְאוֹכֵלִין פֶּסַחֶיהֶן לַעֲרֹב. וְאֵין שׁוֹחֲטִין עֲלֵיהֶן, עַד שִׁמְסְרוּ קָרְבָּנוֹתֶיהֶן לְבֵית דִּין שְׁמָא יִפְשְׁעוּ, וְלֹא יִקְרִיבוּ אוֹתָם.

ו. מִצָּרַע שֶׁחָל שְׁמִינִי שָׁלוֹ לַהֲיֹוֹת בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר, וְרָאָה קָרִי בּוֹ בַּיּוֹם הָרִי זֶה טוֹבֵל, וְנִכְנָס לַעֲזֹרֶת נָשִׁים וּמִבִּיא קָרְבָּנוֹתָיו. וְאָף עַל פִּי שְׁטֵבֹול יוֹם אָסוּר לְהַכְנִס לַעֲזֹרֶת נָשִׁים, הוֹאִיל וְאֲסוּרוֹ לְהַכְנִס שָׁם מִדְּבָרֵיהֶם כִּמּוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ בַּהֲלָכוֹת בִּיאַת הַמִּקְדָּשׁ, וַיּוֹם זֶה הוּא יוֹם הַקִּרְבָּת הַפֶּסַח בְּמוֹעֲדוֹ, יָבֹוא עֲשֵׂה שְׂיֵשׁ בּוֹ כָּרֵת, וַיִּדְחָה אָסוּר שֶׁלְּדְּבָרֵיהֶם.

ז. טָמֵא מֵת שֶׁחָל שְׁבִיעֵי שָׁלוֹ לַהֲיֹוֹת בְּשַׁבָּת, אֵין מִזִּין עָלָיו אֲלָא לְמַחֵר; וְאִפְלוּ חָל שְׁבִיעֵי שָׁלוֹ לַהֲיֹוֹת בְּשִׁלּוּשָׁה עָשָׂר בְּנִיסָן, וְהוּא שַׁבָּת יִדְחָה לַיּוֹם אַרְבָּעָה עָשָׂר, וּמִזִּין עָלָיו; וְאֵין שׁוֹחֲטִין עָלָיו כִּמּוֹ שֶׁבְּאַרְנוּ, אֲלָא יִדְחָה לַפֶּסַח שְׁנֵי.

ח. וְהָלֹוא אָסוּר הַזִּזְיָה בְּשַׁבָּת מִשּׁוּם שַׁבָּת, וְהַפֶּסַח בְּכָרֵת, וְהִיאֵךְ יַעֲמִידוּ דְּבָרֵיהֶם, בְּמָקוֹם כָּרֵת: מִפְּנֵי שֶׁבַּיּוֹם שֶׁהוּא אָסוּר בְּהַזִּזְיָה מִשּׁוּם שַׁבָּת, אֵינוּ זְמַן הַקִּרְבָּן שֶׁחִיבִין עָלָיו כָּרֵת; לְפִיכָךְ הַעֲמִידוּ דְּבָרֵיהֶן בְּמָקוֹמָן, אָף עַל פִּי שֶׁהַדְּבָר גּוֹרֵם לַעֲתִיד לָבֹוא לַעֲמֹד בְּמָקוֹם כָּרֵת.

ט. יִשְׂרָאֵל עָרַל שָׁמַל בְּעָרֹב הַפֶּסַח, שׁוֹחֲטִין עָלָיו אַחֵר שָׁמַל.

אָבֵל גַּר שְׁנַת־גִּיר בְּיוֹם אַרְבַּעַה עָשָׂר, וּמִל וְטָבַל אֵין שׁוֹחֲטִין עָלָיו, שְׂאִינוּ אוֹכֵל לָעֶרֶב, וְהָרִי הוּא פְּפוּרֵשׁ מִן הַקֶּבֶר, שְׂצָרִיךְ שְׂבַעַת יָמִים וְאַחֵר כֶּךָ יִטְהַר: גְּזֵרָה שְׂמָא יִטְמָא גַר זֶה לְמַת לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּיוֹם אַרְבַּעַה עָשָׂר, וְיִטְבַּל וְיֹאכֵל לָעֶרֶב, וַיֹּאמֶר אֶשְׁתַּקֵּד כֶּךָ עָשׂוּ לִי יִשְׂרָאֵל כְּשִׁמְלָתִי, טָבַלְתִּי וְאַכְלָתִי לָעֶרֶב.

י. וְהָלֹא גְזֵרָה זֹו מִדְּבָרֵיהֶם, וְהַפֶּסֶח בְּכֶרֶת, וְהִיאֵךְ הָעֲמִידוֹ דְּבָרֵיהֶם בְּמָקוֹם כֶּרֶת בְּיוֹם הַקֶּרְבֵּן, שֶׁהוּא יוֹם אַרְבַּעַה עָשָׂר מִפְּנֵי שְׂאִין הַגֵּר מִתְחַיֵּב בַּמְצוּוֹת, עַד שִׁימוּל וְיִטְבַּל, וְאִינוּ טוֹבֵל עַד שִׁירְפָא מִן הַמִּילָה, כִּמּוֹ שְׂבָאֲרָנוּ בַּעֲנִיַן הַגְּרוּת; לְפִיכָךְ הָעֲמִידוֹ דְּבָרֵיהֶם בְּמָקוֹם זֶה שֶׁהָרִי זֶה הִמֵּל יֵשׁ לוֹ שְׁלֹא לְטָבַל עַד שִׁיבְרִיא, וְלֹא יָבוֹא לִידֵי חַיִּיב כָּלָל.

יא. מִי שֶׁבָּא בְּבֵית הַפָּרֶס, הָרִי זֶה מְנַפֵּחַ וְהוֹלֵךְ מְנַפֵּחַ וְהוֹלֵךְ; וְאִם לֹא מֵצָא עֵצִים, וְלֹא נִטְמָא שׁוֹחֵט וְאוֹכֵל פֶּסַח, וְאָף עַל פִּי שֶׁהָלַךְ בְּבֵית הַפָּרֶס, שִׁטְמָאת בֵּית הַפָּרֶס מִדְּבָרֵיהֶם כִּמּוֹ שִׁיתְבָּאֵר בְּהִלְכוֹת טְמֵאת מַת, וְלֹא הָעֲמִידוֹ דְּבָרֵיהֶם בְּמָקוֹם כֶּרֶת כִּמּוֹ שְׂבָאֲרָנוּ; וְכֵן בֵּית הַפָּרֶס שְׁנֹדוּשׁ, טְהוֹר לְעוֹשֶׂה פֶּסַח.

יב. הָאוֹנֵן, רָאוּי לֵאכֹל הַפֶּסֶח לָעֶרֶב. מִפְּנֵי שְׂאֲנִינוֹת לִילָה מִדְּבָרֵיהֶם, לֹא הָעֲמִידוֹ דְּבָרֵיהֶם בְּדָבָר זֶה בְּמָקוֹם כֶּרֶת, אֲלֹא שׁוֹחֲטִין עָלָיו; וְטוֹבֵל, וְאַחֵר כֶּךָ אוֹכֵל, כְּדִי שִׁיפְרֵשׁ מְאֲנִינוֹתוֹ, וְלֹא יִסִּיחַ דַּעְתּוֹ. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, שְׁמַת לוֹ הֵמַת אַחֵר חֲצוֹת, שֶׁכֶּבֶר נִתְחַיֵּב בְּקֶרֶבֶן פֶּסַח. אָבֵל אִם מַת לוֹ הֵמַת קֹדֶם חֲצוֹת אֵין שׁוֹחֲטִין עָלָיו, אֲלֹא יִדְחָה לְשָׁנִי; וְאִם שִׁחְטוּ עָלָיו, וְזָרְקוּ הַדָּם טוֹבֵל וְאוֹכֵל לָעֶרֶב.

יג. מַת לוֹ מַת בְּשִׁלּוּשֶׁה עָשָׂר, וְקִבְּרוּ בְּאַרְבַּעַה עָשָׂר הָרִי הוּא בְּיוֹם הַקְּבוּרָה אוֹנֵן מִדְּבָרֵיהֶם, וְאִינוּ תוֹפֵס לִילוֹ וְלֹא מִדְּבָרֵיהֶם; לְפִיכָךְ שׁוֹחֲטִין עָלָיו, וְטוֹבֵל וְאוֹכֵל לָעֶרֶב, אָף בְּשֶׁאֵר הַקִּדְּשִׁים. יוֹם שְׁמוּעָה יוֹם לְקוּט עֲצָמוֹת, הָרִי הוּא בְּיוֹם הַקְּבוּרָה; לְפִיכָךְ מִי שֶׁלְקָטוּ לוֹ עֲצָמוֹת מִתּוֹ בְּיוֹם אַרְבַּעַה עָשָׂר, אוֹ שֶׁשָּׁמַע שְׁמַת לוֹ מַת שׁוֹחֲטִין עָלָיו, וְטוֹבֵל וְאוֹכֵל בְּקִדְּשִׁים לָעֶרֶב.

יד. מִי שֶׁהוּא חוֹפֵר בְּגֹל לְבַקֵּשׁ עַל הַמַּת, אֵין שׁוֹחֲטִין עָלָיו שְׂמָא יִמְצָא הַמַּת שָׁם בְּגֹל, וְהָרִי הִיָּה טָמֵא בְּשַׁעַת שְׁחִיטָה; שִׁחְטוּ עָלָיו, וְלֹא נִמְצָא שָׁם מַת הָרִי זֶה אוֹכֵל לָעֶרֶב. נִמְצָא שָׁם מַת אַחֵר שֶׁנִּזְרַק הַדָּם אִם נוֹדַע לוֹ בְּיָדָיו שֶׁהִיָּה טָמֵא בְּשַׁעַת זְרִיקַת הַדָּם, כְּגוֹן שֶׁהִיָּה גֹל עָגוּל הָרִי זֶה חַיֵּב בְּפֶסַח שְׁנִי; וְאִם סָפַק הַדָּבָר, וְשְׂמָא לֹא הִיָּה עוֹמֵד עַל הַטְּמֵאָה בְּשַׁעַת זְרִיקָה, וְלֹא נִטְמָא אֲלֹא אַחֵר זְרִיקָה הָרִי זֶה פְּטוּר מִפֶּסַח שְׁנִי.

טו. מִי שֶׁעָבַר בְּדֶרֶךְ, וְנִמְצָא מַת מְשֻׁכָּב לְרַחֲבָה שְׁלִדְרָךְ אִם הִיָּה הַמַּת טְמֵאת הַתְּהוֹם, אָף עַל פִּי שֶׁהוּא טָמֵא לְתֵרוּמָה, הָרִי זֶה טְהוֹר לְפֶסַח, וְשׁוֹחֵט וְאוֹכֵל פֶּסַח. וְאָף עַל פִּי שֶׁאֲפָשָׁר שְׁנַגַּע, הוֹאִיל וְהִיא טְמֵאת הַתְּהוֹם, טְהוֹר לְפֶסַח; וְאָף עַל פִּי שֶׁהַמַּת שָׁלֵם, וְהוּא מִן הַקֶּצֶה אֶל הַקֶּצֶה הָרִי זֶה עוֹשֶׂה פֶּסַח, עַד שִׁידַע בְּיָדָיו שְׁנֵטְמָא בּוֹ.

טז. בְּמָה דְּבָרִים אֲמוּרִים, בְּשֶׁהִיָּה מְהֻלָּךְ בְּרַגְלָיו, שֶׁהָרִי אֲפָשָׁר שְׁלֹא יִגַּע. אָבֵל אִם הִיָּה רוֹכֵב, אוֹ טוֹעֵן מִשָּׂא הָרִי זֶה טָמֵא, אָף עַל פִּי שֶׁהִיא טְמֵאת הַתְּהוֹם: לְפִי שְׂאִי אֲפָשָׁר שְׁלֹא יִגַּע, וְשִׁלָּא יִסִּיט, וְשִׁלָּא יֵאָהִיל. וְכֶבֶר בְּאֲרָנוּ טְמֵאת הַתְּהוֹם, בְּהִלְכוֹת נִזִּירוֹת.

יז. מי שעשה פסח בחזקת שהוא טהור, ואחר כך נודע לו שהיה טמא בטמאת התהום אינו חייב בפסח שני; ודבר זה, הלכה מפי הקבלה. אבל אם נודע לו שהיה טמא בטמאה ידועה, חייב בפסח שני.

יח. מי שנטמא במת, והזה שלישי ושביעי, ובשביעי שלו נטמא בקבר התהום, ולא ידע, ועשה פסח בחזקת שהוא טהור, ואחר כך נודע לו שהיה טמא בטמאת התהום אינו חייב בפסח שני: שפיון שטבל בשביעי, פסקה טמאה הראשונה. אבל אם נטמא בטמאת התהום בשלי לטמאתו, ולא ידע עד שעשה הפסח הרי זה חייב בפסח שני: שחזקת הטמא טמא, עד שיהיה טהור ודאי שרגלים לדבר.

### הלכות קרבן פסח פרק ז

א. רבים שהיו טמאי מת בפסח ראשון אם היו מעוט הקהל, הרי אלו נדחין לפסח שני כשאר הטמאים; אבל אם היו רב הקהל טמאי מת, או שהיו הכוהנים או כלי שרת טמאים טמאת מת אינן נדחין, אלא יקריבו כלן הפסח בטמאה, הטמאים עם הטהורים: שנאמר "ויהי אנשים, אשר היו טמאים" (במדבר טו, יח) יחידים נדחים, ואין הצבור נדחה. ודבר זה, בטמאת המת בלבד כמו שבארנו בביאת המקדש.

ב. היו הקהל מחצה טהורים ומחצה טמאי מת כלן עושין בראשון, והטהורים עושין לעצמן בטהרה, והטמאים עושין לעצמן בטמאה, ואוכלין אותו בטמאה. ואם היו טמאי המת עודפין על הטהורים, אפלו אחד יעשו כלן בטמאה.

ג. היו האנשים מחצה טמאי מת, ומחצה טהורים, ובזמן שאתה מונה הנשים בכלל האנשים, יהיו הרב טהורים הטהורים עושין את הראשון, והטמאים אינן עושין לא את הראשון ולא את השני: אין עושין ראשון, מפני שהן מעוט; ואין עושין שני, שהנשים בשני רשות, ונמצאו הטמאים מחצה, ואין מחצה עושין את השני.

ד. היו רב הקהל זבים ומצרעים ובוועלי נדות, ומעוטן טמאי מת אותן טמאי מת אין עושין בראשון, לפי שהן מעוט; ואינן עושין את השני, שאין היחידים עושין את השני אלא בזמן שעשו רב הקהל את הראשון, וכאן הואיל ולא עשו רב הקהל בראשון, לא יעשו אלו המעוט הטמאים למת את השני.

ה. היו רב הקהל טמאי מת, ומעוט זבים וכיוצא בהן טמאי מת עושין את הראשון. והזבים וכיוצא בהן אינן עושין, לא את הראשון ולא את השני: אינן עושין בראשון, שאין נדחית בצבור אלא טמאת המת בלבד; ואין עושין בשני, שאין עושין פסח שני אלא אם בא הראשון בטהרה, אבל אם נעשה ראשון בטמאה, אין שם פסח שני.

ו. היו שליש הקהל טהורים, ושליש זבים וכיוצא בהן, ושליש טמאי מת אותן טמאי מת אין עושין לא את הראשון ולא את השני: אינן עושין ראשון, שהרי הן מועטין לגבי טהורים

עם הזבים; ובשני לא יעשו, שהרי מעוט עשו בראשון כמו שבארנו.

ז. כיצד משערין הפסח לידע אם רב הקהל טמאים או טהורים: אין משערין בכל האוכלין שאפשר שיהיו עשירים נמנין על פסח אחד, ומשלחין אותו ביד אחד לשחט עליהן; אלא משערין בכל הנכנסין לעזרה, ועד שהן מבחוץ קדם שתכנס בת הראשונה, משערין אותן.

ח. יחיד שנטמא בספק רשות היחיד, כמו שיתבאר במקומו הרי זה ידחה לפסח שני, כשאר טמאי מת; וצבור שננטמא בספק רשות היחיד, יעשו כלן בטמאה.

ט. פסח שהקריבוהו בטמאה הרי זה נאכל כטהור, שמתחלתו לא בא אלא לאכילה; ואינו נאכל לכל טמא, אלא לטמאי מת שנדחת להם הטמאה הזאת, ולכיוצא בהן, מטמאי מגע טמאות. אבל הטמאים שהטמאה יוצאה עליהן מגופן, כגון זבים וזבות נדות ויולדות ומצרעים לא יאכלו ממנו. ואם אכלו, פטורין: מפי השמועה למדו שהנאכל לטהורין, חיבין עליו משום טמאה; והנאכל לטמאין, אין חיבין עליו משום טמאה. אפלו אכלו טמאי מת מן האמורין שלו, פטורין.

י. במה דברים אמורים שהפסח יאכל בטמאה, בשננטמאו הצבור קדם זריקת הדם; אבל אם נטמאו לאחר זריקת הדם, לא יאכל. שחטוהו בטהרה, ונטמאו רב הצבור קדם זריקה זורק את הדם, והפסח לא יאכל: גזרה שמה יטמאו אחר זריקה בשנה אחרת, ויאכלוהו בטמאה.

יא. היו כלי שרת טמאים בשרץ וכיוצא בו הואיל ואינן מטמאין את האדם כמו שיתבאר במקומו, אף על פי שמטמאין את הבשר, לא יעשו אותו אלא הטהורים, ויאכל אף על פי שהוא טמא: מוטב שיאכל בטמאת בשר שהיא בלאו, ולא יאכלוהו טמאי הגוף שהן בכרת, כמו שבארנו בפסולי המקדשין.

## הלכות קרבן פסח פרק ח

א. אכילת בשר הפסח בלילי חמשה עשר מצות עשה, שנאמר "ואכלו את-הבשר, בלילה הזה: צלי-אש ומצות, על-מררים יאכלהו" (שמות יב, ח). ואין מצה ומרור מעכבין; אם לא מצאו מצה ומרור, יוצא ידי חובתו באכילת בשר הפסח לבדו. אבל מרור בלא פסח אינו מצוה, שנאמר "על-מררים יאכלהו".

ב. מצוה מן המבחר לאכל בשר הפסח, אכילת שבע; לפיכך אם הקריב שלמי חגיגה בארבעה עשר אוכל מהן תחלה, ואחר כך אוכל בשר הפסח כדי לשבע ממנו. ואם לא אכל אלא פזית, יצא ידי חובתו.

ג. וכן אכילת בשר פסח שני בלילי חמשה עשר לחדש אדר מצות עשה, שנאמר בו "על-מצות ומררים, יאכלהו" (במדבר ט, יא). ושניהן אינן נאכלין אלא צלי אש. והאוכל מהן פזית נא או מבשל בלילי פסחים לוקה, שנאמר "אל-תאכלו ממנו נא, ובשל מבשל במים" (שמות יב, ט); אכל נא ומבשל כאחד אינו לוקה אלא אחת, לפי ששניהן נכללו בלאו אחד.

ד. אֶכֶל מִמֶּנּוּ נָא אוּ מִבֶּשֶׁל מִבְּעוֹד יוֹם אֵינוּ לוֹקָה, שְׁנֹאמֶר "כִּי אִם-צָלִי-אֵשׁ" (שמות יב, ט): בַּשָּׁעָה שֶׁמִּצְוָה לֶאֱכֹל צָלִי, חַיֵּב עַל אֲכִילַת נָא וּמִבֶּשֶׁל; אֲבָל מִבְּעוֹד יוֹם, פָּטוּר. אֶכֶל מִמֶּנּוּ כְּזִית צָלִי מִבְּעוֹד יוֹם, עֹבֵר עַל מִצְוֹת עֲשֵׂה: שְׁנֹאמֶר "וְאָכְלוּ אֶת-הַבָּשָׂר, בַּלֵּילָה הַזֶּה" (שמות יב, ח), לֹא בַיּוֹם. וְלֹא הֵבֵא מִכֹּל עֲשֵׂה, עֲשֵׂה הוּא.

ה. "נָא" (שמות יב, ט) שֶׁהִזְהִירָה עָלָיו תוֹרָה הוּא הַבָּשָׂר שֶׁהִתְחִיל בּוֹ מַעֲשֵׂה הָאוֹר וְנִצְלָה מֵעֵט, וְאֵינוּ רָאוּי לֶאֱכִילַת אָדָם עֲדִין. אֲבָל אִם אֶכֶל מִמֶּנּוּ בָּשָׂר חַי אֵינוּ לוֹקָה, וּבִטֹל מִצְוֹת עֲשֵׂה: שְׁנֹאמֶר "צָלִי-אֵשׁ" (שמות יב, ח; שמות יב, ט) הֵא שְׁאִינוּ צָלִי, אָסוּר. צָלָהּ כָּל צָרְכָּהּ עַד שְׁנִתְחַרְךָ, וְאָכְלוּ פָטוּר.

ו. "מִבֶּשֶׁל" (שמות יב, ט) שֶׁהִזְהִירָה עָלָיו תוֹרָה בֵּין שְׁנֵת־בֶּשֶׁל בְּמִים, בֵּין שְׁנֵת־בֶּשֶׁל בַּשָּׂאֵר מִשְׁקִין אוּ בְּמֵי פְרוֹת: שְׁנֹאמֶר "וּבִשָּׁל מִבֶּשֶׁל" (שם), רִבָּה הַכֹּל. צָלָהּ וְאַחֵר כֶּךָ בִּשְׁלוֹ, אוּ שִׁבְשְׁלוֹ וְאַחֵר כֶּךָ צָלָהּ, אוּ שֶׁעָשָׂהּ צָלִי קִדְרָה, וְאָכְלוּ חַיֵּב; אֲבָל מִתֵּר לְסוּף אוֹתוֹ בֵּינָן וְשֶׁמֶן וּבִשָּׂאֵר מִשְׁקִין וּבְמֵי פְרוֹת, חוּץ מִן הַמִּים. וּמִתֵּר לְטַבֵּל הַבָּשָׂר אַחֵר שֶׁנִּצְלָה, בְּמִשְׁקִין וּבְמֵי פְרוֹת.

ז. אֵין צוֹלִין אֶת הַפֶּסַח עַל גְּבִי כָּלִי אֶבֶן, אוּ כָּלִי מִתְּכוֹת שְׁנֹאמֶר "צָלִי-אֵשׁ" (שמות יב, ח; שמות יב, ט), לֹא צָלִי דְּבַר אַחֵר; לְפִיכָךְ אִם הָיָה כָּלִי מִנְּקֵב כְּדֵי שֶׁתִּשְׁלַט בּוֹ הָאוֹר, צוֹלִין עָלָיו. וְאֵין צוֹלִין אוֹתוֹ בַּשָּׁפוּד שֶׁלִּמְתַּכֶּת שֶׁהָרִי הַשָּׁפוּד חָם כָּלוּ, וְצוֹלָה מְקוֹמוֹ.

ח. הִסִּיק אֶת הַתַּנּוּר, וְגִרָף אֶת כָּל הָאֵשׁ, וְתָלָהּ בַּתַּנּוּר, וְצָלָהּ הָרִי זֶה אָסוּר, שְׁאִין זֶה צָלִי אֵשׁ. חֲתָכוּ וְצָלָהּ עַל גְּבִי גָחָלִים, הָרִי זֶה צָלִי אֵשׁ. צָלָהּ עַל גְּבִי סִיד אוּ חֲרָסִית אוּ חֲמִי טְבִירָה הָרִי זֶה אָסוּר, שְׁאִין זֶה צָלִי אֵשׁ.

ט. בִּיצַד צוֹלִין אוֹתוֹ: תוֹחֲבוּ מִתּוֹךְ פִּיּוֹ עַד בֵּית נִקְבוֹתוֹ בַּשָּׁפוּד שְׁלֵעֵץ, וְתוֹלָה אוֹתוֹ לְתוֹךְ הַתַּנּוּר, וְהָאֵשׁ לִמְטָה. וְתוֹלָה כְּרַעְיוֹ וּבְנֵי מַעְיוֹ בַּתַּנּוּר, חוּצָה לוֹ; וְלֹא יִתְּנֵם בְּתוֹכוֹ, שֶׁזֶה כְּמִין בִּשּׁוּל הוּא. וְשָׁפוּד שְׁלֶרְמוֹן הָיוּ בּוֹרְרִין לְצִלָּתוֹ, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִזְרַק אֶת מִימָיו וַיִּבְשְׁלוּ.

י. נִגַּע הַבָּשָׂר בַּחֲרָסוֹ שֶׁלִּתַּנּוּר יִקְלַף אֶת מְקוֹמוֹ, מִפְּנֵי שֶׁהוּא צָלִי הַחֲרָס. נָטַף מִרְטָבוֹ עַל הַחֲרָס, וְחָזַר אֵלָיו יִקְלַף אֶת מְקוֹמוֹ: שֶׁכָּל הַמָּרָק וְהַלֶּחֶה שֶׁתִּפְרַשׁ מִמֶּנּוּ כְּשִׁינִצְלָה אָסוּרָה, שֶׁהָרִי אֵינָה בָּשָׂר צָלִי. נָטַף מִן הַרְטָב שֶׁלוֹ עַל הַסֶּלֶת יִקְמֵץ אֶת מְקוֹמוֹ, וַיִּשְׁלִיכֵנוּ.

יא. סָכוּ בַּשָּׁמֶן שֶׁלִּתְרוּמָה אִם חֲבוּרַת הַכּוֹהֲנִים, יֹאכְלוּ. וְאִם שְׁלִישְׁרָאֵל אִם חַי הוּא, יִדְיַחֲנוּ וַיִּנָּגֵב; וְאִם צָלִי, יִקְלַף אֶת הַחִיצוֹן. סָכוּ בַּשָּׁמֶן שֶׁלִּמְעֵשֶׂר שְׁנֵי לֹא יַעֲשֶׂנוּ דְּמִים עַל בְּנֵי חֲבוּרָה, שְׁאִין פּוֹדִין מַעֲשֵׂר שְׁנֵי בִירוּשָׁלַיִם כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְנוֹ בְּמִקְוָמוֹ. וְאֵין צוֹלִין שְׁנֵי פְסָחִים כְּאַחַד מִפְּנֵי הַתַּעֲרֻבָּת, אִפְּלוּ גְּדִי וְטָלָה.

יב. כָּבֵר בְּאַרְנוֹ בְּכֶמֶה מְקוֹמוֹת שְׁאִין הַפֶּסַח נֶאֱכָל אֲלֹא עַד חֲצוֹת, כְּדֵי לְהִרְחִיק מִן הָעֵבֶרָה; וְדִין תוֹרָה שִׁיאֲכָל כָּל הַלֵּילָה, עַד שִׁיעָלָה עֲמוּד הַשָּׁחַר. וּכְבֵר בְּאַרְנוֹ בְּהִלְכּוֹת חֲמֵץ וּמִצָּה, שֶׁהוּא טָעוֹן הַלֵּל בַּשָּׁעָת אֲכִילָתוֹ; וְשְׁאִין בְּנֵי חֲבוּרָה חוֹזְרִין וְאוֹכְלִין אַחֵר שֶׁנִּרְדְּמוּ בַּשִּׁנָּה, אִפְּלוּ בַּתְּחִלַת הַלֵּילָה.